‘We zullen religie serieus moeten nemen’

Religie is een van de mooiste én een van de gevaarlijkste krachten in de maatschappij, vindt Ruard Ganzevoort (44), hoogleraar praktische theologie in Amsterdam. De kersverse voorzitter van platform De Linker Wang hoopt de discussie hierover binnen GroenLinks aan te zwengelen.

Wat?

‘Als je kijkt hoe mensen zich tot religie verhouden, kan je drie groepen onderscheiden: de belijders, de bestrijders en de vermijders. Geen van deze drie groepen gaat de dialoog met elkaar aan, ieder zit verschanst in z’n eigen loopgraaf.’ Jammer, vindt Ganzevoort, want zo komt men nooit toe aan een serieuze discussie over de rol van religie in de maatschappij. ‘Toch ontkomen we er niet aan om over religie na te denken, sinds 11 september staat het weer bovenaan de agenda. We zullen religie serieus moeten nemen als een hele positieve en creatieve kracht, en tegelijkertijd als een buitengewoon gevaarlijke kracht.’ Het bijdragen aan vruchtbare manieren om hiermee om te gaan, ziet hij als een belangrijke taak voor theologen als hemzelf. Een van zijn recente onderzoeken gaat over de strategieën van religieuze homoseksuele jongeren om hun geloof en hun homoseksualiteit met elkaar te kunnen verenigen. In het voorjaar verschijnt zijn boek over dit onderwerp: *Adam en Evert*. ‘Homoseksualiteit is een heet hangijzer binnen religies, en het is typisch zo’n thema waarbij mensen – ook niet-gelovigen – zich al zover hebben ingegraven in hun eigen posities dat er geen discussie meer mogelijk is. Mijn standpunt is dat je er als gelovige best tegen mag zijn, maar dat je nooit mensen op deze grond uit mag sluiten. Godsdienst *overrulet* geen basisregels, het mag geen reden zijn om anderen onrecht aan te doen.’

Ondanks de religieuze wortels van GroenLinks mist hij binnen de partij een genuanceerde discussie over dit soort thema’s. Als nieuwe voorzitter van De Linker Wang hoopt hij deze discussie aan te zwengelen. ‘De Linker Wang is een platform voor geloof en politiek en niet lang na GroenLinks opgericht. In alle vier de partijen waar GroenLinks uit voort is gekomen, speelde religie wel een rol. Maar binnen GroenLinks kwam dit niet meer zo expliciet aan de orde. De Linker Wang werd opgericht om deze spirituele inspiratie een plek te geven.’
Binnen De Linker Wang is altijd vooral gekeken hoe die inspiratie politiek vertaald wordt bij thema’s als vrede, duurzaamheid en gerechtigheid. Ganzevoort wil de vraag ook omdraaien. ‘Dus ook: wat voor politieke visie hebben we op de rol van religie in de samenleving? Het is hoog tijd dat GroenLinks daar een genuanceerde visie op formuleert.’

Wie?

Ruard Ganzevoort groeide op in een ‘echt PPR-gezin’. Maatschappelijke betrokkenheid is er bij hem met de paplepel ingegoten. ‘Wij hoefden niet twee keer naar de kerk op zondag, maar moesten wel twee keer per jaar demonstreren tegen kernwapens’, lacht hij. ‘We woonden tijdelijk in Suriname omdat mijn ouders daar ontwikkelingssamenwerking deden, en hadden altijd pleegkinderen in huis. Het was bij ons thuis heel vanzelfsprekend dat je niet alleen voor jezelf, maar ook voor anderen leeft.’
Waar het geloof bij zijn ouders vooral impliciet een rol speelde, was Ganzevoort zelf op zoek naar een meer expliciete invulling ervan. Hij werkte tien jaar lang met veel plezier als predikant. ‘Als dominee geef je anderen even de ruimte om te ademen, je mag je leven gebruiken om er voor hen te zijn.’ Pas later, toen hij al aan de universiteit werkte, had hij zijn coming-out als homoseksueel en kreeg hij een relatie met een man. Voor zijn kerkgemeenschap een reden om hem de titel van predikant af te nemen, een titel die je normaal gesproken je hele leven mag blijven voeren.
Zelf heeft hij zijn homoseksualiteit nooit als strijdig met zijn geloof gezien. ‘Het is voor mij wel een ethische worsteling geweest. Ik was getrouwd en heb vijf kinderen. Moest ik mijn gezin in de steek laten om een ander leven te kunnen leiden? Uiteindelijk hebben we gelukkig in goede harmonie allebei een nieuwe weg gevonden.’
Samen met zijn man runt Ruard Ganzevoort nu een hotel in het centrum van Utrecht, Hotel de Admiraal. De woonkamer grenst direct aan de eetkamer voor de gasten, de schuifdeur tussen beide ruimtes staat meestal open. ‘Ons hotel is een plek waar anderen mogen thuiskomen, ons privéleven en onze gastvrijheid lopen in elkaar over. We eten zelf ook in deze eetkamer en drinken met onze gasten hier aan het eind van de middag een glaasje.’ Tussen leven en werken loopt geen harde grens voor Ganzevoort. ‘Dit is ons leven, daar mogen mensen even in delen. Het voelt niet als werk en het is daarom geen probleem dat het continu doorgaat. Want dit zijn we gewoon, dit is ons leven, dat we op deze manier vormgeven.’

Rinske Bijl

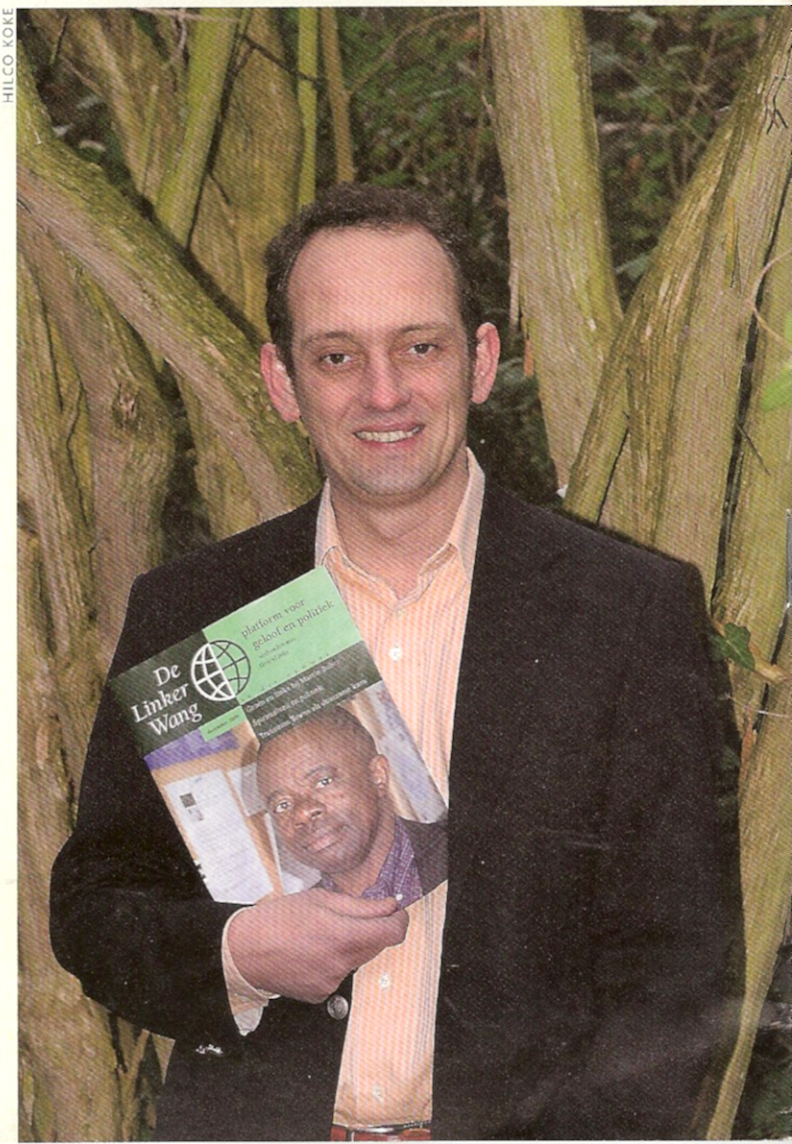

HILCO KOKE